

MADAGASKAR forum

Vennsksforeningen Norge - Madagaskar • Fihavanan'i Norvezy sy Madagasikara

Nr 1 2007 Årgang 5

VALGET 2006

- KANDIDATENE, MENINGENE OG
PLANENE.

LES OGSÅ:

Kan mikrokreditt hjelpe Madagaskar?

Hva skjer med NRF- kuene på Madagaskar

Gassisk musikk i Norge

Vennsksbesøk Antsirabe-Stavanger

Organ for
Vennskapsforeningen
Norge - Madagaskar (VNM)

STYRET I VNM

LEDER

Øyvind Dahl

E-POST

oyvind.dahl@lyse.net

ØVRIGE STYREMEDLEMMER

Sidonie Hansen, Ottar Rakoto
Fjose, Heri Ramampiaro, Kai-
Arne Schie, Mona Nordstrand,
Tor H. Nielsen (vara).

Vennskapsforeningen er
ikke ansvarlig for innholdet
i bladet; dette er redaktørens
ansvar.

REDAKTØR

Linn Krogh Hansen

E-POST

ilinn@frisurf.no

TLF 99 24 98 55

FORMGIVNING

Linn Krogh Hansen

FOTO FORSIDE OG BAKSIDE

Ørjan Krogh Hansen

Bladet er utgitt med støtte
fra NORAD
ISSN 1504-4750

REDAKTØREN HAR ORDET

FEM NYE FOR RAVALOMANANA

Det gassiske folket har talt. Ravalomanana vant presidentvalget med godt over halvparten av alle stemmene. Nestemann på lista fikk kun 11 prosent av folkets stemmer. Det kan man trygt kalle utklassing!

Med unntak av Toliara-provinsen var Ravalomanana favoritten i samtlige av landets valgprovinser. Men i Toliara fikk han kun 35,4 prosent, mens rivalen Jean

Lahiniriko fikk 45,9. Dette er ikke tilfeldig. Kystfolket i sydvest er nemlig ikke så begeistret for presidenten som resten av befolkningen.

Leder i Vennskapsforeningen, Øyvind Dahl, skriver i sin artikkel på side fire at en av presidentens utfordringer frem til neste valg blir å bevise at han ikke favoriserer innlandsfolk i forhold til kystfolk, noe enkelte kystfolk mener presidenten har gjort når det gjelder bygging av veier, skoler med mer. At presidenten selv er av innlands- og merina-blod gjør ikke skepsisen mindre blant dem som allerede tviler.

Utvexlingsstudenten Øystein Christensen som er på Madagaskar har i forkant av valget pratet med enkelte som mener at det vil bli opprør om Ravalomanana vinner - noe han altså gjorde til gangs. Det kan med andre ord bli spennende å følge den gassiske politiske utviklingen fremover.

President Ravalomanana har allerede klar en ny femårsplan "MAP"-Madagascar Action Plan", som skal bringe landet fremover og redusere fattigdommen i løpet av kort tid. Den og mer om valget kan du lese på sidene fire- ni i dette nummeret.

En annen ting som det kan bli spennende å følge med på er hvordan det vil gå med Norsk Rødt Fe-prosjektene på Madagaskar etter at Norad-støtten som før ble kanalisert via Norges Vel ble stoppet etter 2005. Dette kan du lese om på side 16 og 17 i dette bladet.

Linn Krogh Hansen
Linn Krogh Hansen

I DETTE NUMMERET:

4	OVERLEGEN RAVALOMANANA	12	“MISS MADAGASKAR” I FRONT FOR SKOLEPROSJEKT
5	VALGRESULTATET I TALL	14	KAN MIKROKREDITT HJELPE? MADAGSKAR
6	FEM PÅ GATA OM VALGET	16	KUTT I STØTTEN TIL NRF
8	PRESIDENTENS FEMÅRSPLAN	18	MUSIKKUTVEKSLING
10	EN GASSISK AU PAIR FORTELLER	19	GASSISK MUSIKK I NORGE
11	REISEBREV FRA “S/Y PETRELL”	20	UFORGLEMMELIG BESØK

REDAKSJONEN

REDAKTØR

LINN KROGH HANSEN (37) er utdannet sosialantropolog og har praksis fra Ifaty utenfor Toliara (1997). Tema for hovedoppgaven er religiøs praksis og sosial endring i vezoernes daglige liv. Hun var sist på Madagaskar i 2005, etter å ha mottatt journaliststipend fra UD. Arbeider nå som journalist i magasinet Seilas.

E-post: ilinn@frisurf.no

GURO VEUM (31) utdannet sosialantropolog med feltarbeid i Mikeaskogen i Toliara regionen (2001) med tematikk knyttet til møtet mellom tradisjonell religion og protestantismen med spesielt fokus på tromba, bilo og fifohazana. Utsendt av SIK/Fredskorpset for å forske på kvinneidealer i Toliara regionen. Har også bodd fire år som barn i Antsirabe-distriktet.

E-post: guro_veum@yahoo.com

VÅR KORRESPONDENT I TRONDHEIM

CHRISTIANE MARIE ØDEGÅRD (23), Bachelor i Utvikling fra UiO, for tiden student ved NTNU, Trondheim, på spansk årsstudium. Født og oppvokst på Madagaskar, var der sist på ferie i 2001.

E-post: christiane_marie@hotmail.com

TORUNN HENRIKSEN ROGNES (36) er utdannet pedagog ved Universitetet i Oslo. Hovedoppgaven i pedagogikk handler om jenter og utdanning i Senegal. Torunns første møte med Madagaskar var et ni måneder langt opphold i 2005, da hun ble sendt ut som fredskorpsdeltager til Toliara for SIK. I tilknytning til Universitetet i Toliara deltok hun her i et forskningsprosjekt om jenter og utdanning. Torunn jobber i dag i Politiets utlendingsenhet i Oslo.

E-post: torunn.rognes@gmail.com

MONA SORKNES (36) utdannet sosialantropolog ved Universitetet i Oslo, med feltarbeid fra Menabe. Hun arbeider nå i UDI.

E-post: moso@udi.no

VÅR KORRESPONDENT I STAVANGER

JOHN MAGNUS NYGAARD (62) leder for Vennskapsforeningen Norge - Madagaskar avd. Rogaland og Vennskapsbyforeningen Stavanger - Antsirabe. Lektor med fransk hovedfag, tysk mellomfag og historie og norsk grunnfag. Avdelingsleder på St. Olav videregående skole i Stavanger, ansvar for fremmedspråk og for samarbeidet med Lycée André Resampa i Antsirabe. Har vært to ganger på Madagaskar, i 2003 og 2006. Siste gang i forbindelse med elevutveksling.

E-post:

VALGT FOR FEM NYE ÅR

Med over halvparten av stemmene sikret Marc Ravalomanana seieren allerede i første valgomgang. Neste kandidat på listen fikk i underkant av 12 prosent av stemmene. Tilsammen deltok 62 prosent av befolkningen i presidentvalget 2006.

Av: Øyvind Dahl

Resultatet av presidentvalget på Madagaskar den 3. desember 2006 ble proklamert på lillejulaften av grunnlovsdomstolen, Haute Cour Constitutionnelle (HCC). Den sittende president er gjenvalgt med 54,8 prosent av stemmene.

Med over halvparten av stemmene sikret Marc Ravalomanana seieren allerede i første valgomgang. Den neste på listen var den tidligere presidenten i Nasjonalforsamlingen Jean Lahini-riko, som fikk 11,7 prosent av stemmene. Tredjemann ble den tidligere presidentens nevø, Roland Ratsiraka, som er ordfører i Toamasina. Han fikk 10,1 prosent. Valgdeltakelsen var på nesten 62 prosent.

ÉN KVINNE

Det har vært 14.500 valgobservatører, hvorav 150 internasjonale observatører. Valget ble avvirket på en åpen og fredelig måte. Opposisjonen har klaget over at i enkelte stemmelokaler var ikke alle de 14 presidentkandidatene lister tilgjengelige. Klagene er ikke tatt til følge av HCC. Den eneste kvinnelige presidentkandidaten Elia Ravelomanantsoa, som fikk 2,5 prosent av stemmene, sier at hun respekterer resultatene som nå er offentliggjort av HCC. Det samme har også andre kandidater uttalt.

Det var uenigheter om valgresultatet som brakte landet på randen av borgerkrig i 2001, da den tidligere president Didier Ratsiraka nektet å godta at Ravalomanana hadde fått over 50 prosent og forlangte omvalg. Etter seks måneders disputer med sprengte broer og blokade av hovedstaden, måtte Ratsira-

ka til slutt gå i eksil i Frankrike våren 2002.

NY FEMÅRSPLAN

Ravalomanana har nå sittet i fem år og er valgt for nye fem år. I sin første valgperiode har han satset på å bygge opp landets infrastruktur: 10 000 km veier med nye broer er bygget opp. Havner og flyplasser er rehabilitert.

I sin tale på julaften, dagen etter den offisielle kunngjøringen av valgresultatet, sa han at tiden er nå kommet til å satse på tiltak som berører folks dagligliv. Han har lagt frem en ny fem-årsplan - "Madagascar Action Plan" - der kampen mot fattigdom er gitt prioritert. Det skal satses på sju-årig grunnskole for alle barn, tiltak for å bedre helsen til befolkningen og satsning på miljø og jordbruk som sysselsetter 80 prosent av befolkningen.

LANDETS RIKESTE

Presidenten har vært anklaget for å blande sammen privat og offentlig økonomi. Han eier selv en rekke bedrifter og er uten tvil Madagaskars rikeste mann. Det er gitt tollfritak for innsatsvarer som har styrket hans egne forretningstiltak. En del offentlige oppdrag har gått til hans egne bedrifter. Presidenten har heller ikke offentliggjort sin egen selvangivelse, selv om det forlanges at alle ministre, parlamentsmedlemmer og andre offentlige funksjonærer må gjøre det.

SPLITTELSE MELLOM KYST OG INNLAND

Enkelte mener at han forskjellsbehandler innlandsfolk og kystbefolkning, noe som

i det lange løp kan føre til dype splittelser i befolkningen. Fra gammelt av er det

skepsis blant kystfolk mot folk fra innlandet som alltid har vært favorisert når det gjelder utbygging av veier, skoler og helsetjenester. At presidenten selv kommer fra merina-stammen bidrar også til skepsisen.

Dersom Ravalomanana skal beholde populariteten, er han nødt til å snu denne skepsisen ved å vise i handling at han også er president for kyststammene. Men valget viste at han fikk flertall i alle provinser, bortsett fra Toliara provins der han fikk 35,4 prosent, mens rivalen Jean Lahiniriko fikk 45,9 prosent. Også i Toamasina holdt det hardt. Der fikk Ravalomanana 36,6 prosent mens Roland Ratsiraka fikk 34,4 prosent. I hans egen provins, Antananarivo, fikk han 75,4 prosent.

KREVER AMNESTI

Ravalomanana har sagt at han ønsker en politikk preget av åpenhet. Opposisjonen har forlangt at det må gis amnesti til de politiske fangene som fortsatt sitter bak lås og slå etter de politiske begivenhetene i 2002. Dersom Ravalomanana går med på det, vil det være et viktig skritt på veien til forsoning.

Madagaskar er et av verdens fattigste land, rangert som nr 146 av 177 av FN's utviklingsprogram med en indeks for menneskelig utvikling (HDI) på 0,499 der Norge er på topp med 0,963. Omtrent 70 prosent av befolkningen lever under FN's fattigdomsgrense.

oyvind.dahl@lyse.net

SUVEREN: Marc Ravalomanana figurer på plakater i forkant av valget og vinner overlegent med over halvparten av stemmene.

Jean Lahinirikos 2. plass var langt unna vinneren. Han fikk kun 11 prosent av stemmene

For Roland Ratsiraka var navnet ingen velsignelse. Han kom på tredje plass.

Herizo Razafimahaleo på fjerde plass med ni prosent av stemmene.

Eneste kvinne blant kandidatene var Elia Ravelomanantsoa.

PRESIDENTVALGET I TALL

Tabellen viser en landsoversikt. For de seks provinsene Antananarivo, Antsiranana, Mahajanga, Toamasina, Fianarantsoa og Toliara er det bare oppgitt prosenttall. Totalt innskrevne stemmeberettigede var 7.317.790. Avlagte stemmer var 4.444.750. Fremmøteprosenten var totalt 61,93 prosent. (Kilde: Haute Cour Constitutionelle og Innenriksministeriet) Ved Øyvind Dahl.)

De fire siste kandidatene, Manandafy Rakotonirina, Philippe Tsiranana, Ferdinand Razakarimanana og Monja Roindfo fikk neglisjerbare resultat.

Nr	Kandidat	Oppnådde stemmer	Hele landet %	Anta-rivo	Antsiran	Mahaj.	Toamas.	Fianar.	Toliara
1	Marc Ravalomanana	2.435.199	54,79	75,4	33,4	51,8	36,7	49,8	35,4
2	Jean Lahiniriko	517.994	11,65	2,6	9,8	12,9	10,2	10,3	45,9
3	Roland Ratsiraka	457.717	10,14	3,7	20,4	7,2	34,4	4,4	3,0
4	Herizo Razafimahaleo	401.473	9,03	4,7	22,4	10,8	7,0	16,3	5,0
5	Norbert Lala Ratsirahonana	187.552	4,22	7,1	2,4	2,5	2,1	2,5	2,7
6	Ny Hasina Andriamanjato	185.624	4,18	3,3	4,8	7,0	4,0	4,6	3,5
7	Élia Ravelomanantsoa	113.897	2,56	1,8	2,8	4,2	3,5	2,8	2,0
8	Pety Rakotoniaina	74.566	1,68	0,8	0,5	1,0	0,7	7,4	0,5
9	Jules Randrianjohary	33.463	0,75	0,8	1,0	1,3	0,5	0,6	0,5

PRESIDENTVALGET

RAFIDIJAONA Sitrake Feno-
haja

Pastor MAHAFAFY Barson
Lahivelo

Andriantsimialonarivo
Maeva Haja

Razafindrabe Ravelonai-
na Andohariliva Emilie

Utvekslingstudent Øystein Christensen på Madagaskar loddet stemningen før valget. Han spurte fem personer på gata om hvilke tanker de gjorde seg om Marc Ravalomanana som president. Her kan du lese svarene.

Dr. Zafimahazo Daniel

1. KVA SYNEST DU OM PRESIDENTEN?

2. HAR DU HØRT OM EKSEMPEL PÅ KORRUPSJON ELLER FJUSK I SAMANHENG MED PRESIDENTVALET?

3. KVA VIL BLI DEN STØRSTE UTFORDRINGA FOR NESTE PRESIDENTPERIODE?

Andriantsimialonarivo Maeva Haja:

1. Eg synest Ravalomanana er ein god og svært talentfull person. Han tar hand om fattigdommen og har ein visjon om å utrydde fattigdommen. Han vil att alle barn skal gå på skule, sjølv dei fattigaste av dei fattige. Ravalomanana har gjort mykje godt, spesielt med vegane. Den førre presidenten "Deba" (Kallenamnet til Ratsiraka, Madagaskars tidlegare president) var ei katastrofe.
2. Det har eg ikkje høyrst om. Han er ein god kristen mann.
3. Dei største utfordringane er å gje folket på Madagaskar meir pengar og å jobbe vidare med å bygge ut vegane.

Dr. Zafimahazo Daniel

1. Han har ikkje haldt løfta han gav i førre valkamp. I landet blir det hardare og hardare å leve. For å nemne noko så er ris viktig på Madagaskar. Før var kilo

prisen 400 Ariary, men nå er den 800 Ariary. Økonomien er på nedtur. Før var 1 euro = 18 000 Ariary nå 1 euro = 26 000 Ariary. Vi har også problem med ustabil elektrisitet. Ravalomanana har gjort ein god jobb med utbygging av vegar, spesielt frå hovudstaden og nordover. Dessverre klarer han ikkje å løyse samfunnsproblem som fattigdom og sikkerheit.

2. Eg har høyrst om ein som skulle stille til val, ein som jobba i staten, som vart tatt for korrupsjon. Han er nå i fengsel. Ravalomanana arbeider mot korrupsjon.

3. Nå er det tid for propaganda og presidenten lover mykje. Noko av det han lover er umulig å halde. For eksempel arbeid til alle og gratis sjukehusstilbud. Dette med gratis sjukehusstilbud lova han også ved førre valkamp, men det har ikkje skjedd endå. I landet finnes det røvarbandar som stel kveg, dei kan stele 1000 kveg på ei natt, fordi dei angriper heile landsbyar. Dette er noko presidenten har sjans til å gjere noko med.

Pastor Mahafaly Barson Lahivelo:

1. Han er ein god president, betre enn Deba. Han er god til å bygge veger og å reinse byer. Han tenker som ein general og vil gje ordrar. Han tar ikkje imot forslag frå andre. Ein av rådgivarane til presidenten har uttalt att han berre mottar pengar frå staten, men han gjør ikkje ein jobb, Ravalomanana tar ikkje imot råd. Det folk ikkje liker med Ravalomanana er att han vil ha alt og ha kontroll over alt. Det er ikkje fri konkurranse, han eig dei største selskapa. Han gjør også mykje bra.

2. Eg har hørt att det registrerte folketallet i Antananarivo har økt mykje, slik att det kan fabrikkast stemmer. I dei områda presidenten trur han får låg oppslutting kan han sende folk til å starte opprør, for eksempel fulle folk til å lage bråk i vallokalet. Når myndighetene får høyre dette blir stemmene frå desse vallokala kansellert. Leiarane for dei seks provinsane og dei 22 distrikta i landet

har alle fått luksusbilar frå presidenten. Over 150 lærarar i leiane stilingar har fått motorsyklar. Tanken er att alle desse personane skal påverke sine medlemmer i presidentvalet.

3. Det er viktig at alle politikarane som lever i eksil i Frankrike får komme tilbake. Det er viktig å få til eit system slik at det blir meir orden når det blir utskifting av president. Der som Ravalomanana taper valet må han sikkert enten i fengsel eller flykte til eit anna land, slik er det på Madagaskar.

Razafindrabe Ravelonaina Andohariliva Emilie:

1. Eg liker han. Han er ein god president og han har gjort mykje godt for landet. I løpet av den første perioden har han blant anna bygd mange vegar.
2. Eg har ikkje hørt om noko korrupsjon.
3. Bygge fleire store bedrifter slik at alle kan få jobb. Gjøre sitt beste for att dagligvarer blir billigare, fordi det er eit problem på Madagaskar

Rafidijaona Sitrake Fenohaja:

1. Han er ein god president. Han har starta fleire store bedrifter som har gitt ungdom arbeid. Han har bygd mange vegar i alle provinsar.
2. Presidenten har stifta eit antikorruptjonsbyrå, BIANCO. Eg har høyrte att dei har tatt ein mann som hadde tenkt å stille til val, han er nå i fengsel.
3. Det er viktig å få til gode avtalar med land som USA og Frankrike. Fortsette jobben han har starta som vegutbygging og forbetring av skulen.

“RESULTATER, RESULTATER, RESULTATER”

- NY REGJERING I PRESIDENT MARC RAVALOMANANAS ANDRE PRESIDENTPERIODE

Tekst: Øyvind Dahl

Den nye regjeringen ble presentert på lavoloha-palasset torsdag 25. januar. Tidligere innenriksminister Charles Rabemananjara blir både statsminister og innenriksminister. Regjeringen får 22 medlemmer, 18 ministre, 2 viseministere og 2 statssekretærer. Mange, særlig i opposisjonen, hadde håpet at presidentens uttalelse om “åpenhet” i nyttårstalen skulle bety at opposisjonen skulle få plass i regjeringen. Men i den nye regjeringen er det verken tatt hensyn til opposisjon eller til regional balanse. Bare sju ministre kommer fra andre provinser enn Antananarivo. Fra Antsiranana kommer tre, mens Fianar, Toamasina, Toliara og Mahajanga er representert med en fra hver provins. Det er to kvinner i regjeringen, den tidligere justisministeren Lala Ratsiharovalana som går tilbake til sin jobb, og tidligere rektor ved Antsiranana universitet, Cécile Manorohanta som er utnevnt til viseminister i Utdanningsdepartementet. Det er 11 nye ministre mens 8 er takket av inkludert tidligere statsminister Jacques Sylla. Enkelte departementer er delt opp og noen nye er skapt, slik som det nye desentraliseringsdepartementet som blir ledet av en ny komet, tidligere ambassadør i Sør-Afrika, Yvan Randriasandritriniony. Dette departementet blir knyttet direkte opp til presidentkontoret. Det som teller for presidenten er ikke hvilken etnisk bakgrunn ministrene har, men at de kan skape resultater når den nye fem-årsplanen skal gjennomføres. “Resultater, resultater, resultater” er det nye slagordet.

Den nye statsministeren, Charles Rabemananjara, har militær utdanning og har vært leder av gendarmeriet. Han kommer også fra merina-stammen og fra den samme kirke, FJKM, som presidenten selv. Enkelte kritiserer allerede presidenten for ikke å respektere balansen mellom ulike regioner og kirkesamfunn når det gjelder å velge sine folk. Til dette svarer han at det er som i et fotballag. “Spillerne blir ikke valgt ut etter hvor de kommer fra, eller hvilken religion de tilhører, men ut fra hva de kan bidra med for utviklingen av landet.”

REGJERINGSLISTEN:

Charles Rabemananjara, statsminister og innenriksminister
Marcel Ranjeva, utenriksminister
Radavidason Andriamparany, finansminister
Petera Behajaina, forsvarsminister
Haja Nirina Razafinjatovo, utdanningsminister
Harison Randriarimanana, økonomi- og planminister
Jean Louis Robinson, helseminister
Lala Ratsiharovalana, justisminister
Donat Andriamahefaparany, gruveminister
Roland Randriamampionona, arbeidsminister
Koto Bernard, miljøminister
Yvan Randriasandritriniony, desentraliseringsminister
Bruno Andriantavison, telekommunikasjonsminister
Laporte Ravelonahivo, turisme- og transportminister
Jacky Tsiandopy, minister for offentlige tjenester
Patrick Ramiamanana, energiminister
Philémon Rabarison, minister for ungdom og sport
Marius Ratolonjanahary, landbruksminister
Cécile Manorohanta, viseminister for utdanning
Harifidy Alin Jean Seth Ramilison, viseminister for landbruk
Désiré Rasolofomanana, statssekretær for offentlig sikkerhet
Herman Razafindravelo, statssekretær for kultur

Charles Rabemananjara, statsminister og innenriksminister.

RAVALOMANANAS NYE FEMÅRSPLAN

President Marc Ravalomanana, har lagt frem en femårsplan for utvikling. Den har fått navnet ”*Madagascar Action Plan*”, forkortet MAP. Den er presentert som ”en dristig og spennende plan...for hurtig utvikling”

Planen erstatter den tidligere planen for fattigdomsreduksjon, den såkalte ”*Poverty Reduction Strategy Paper*” -PRSP. Verdensbanken og andre donorer vil legge den nye MAP til grunn for bistand til kampen mot fattigdom. Planen slutter seg til FNs tusenårsmål for halvering av fattigdommen innen 2015.

- MADAGASKAR NATURLIGVIS

I forordet til planen sier presidenten at planen inneholder forpliktelser, strategier og handlinger som vil sikre en hurtig vekst, bidra til reduksjon av fattigdom og sikre at landet utvikler seg i forhold til utfordringene fra globaliseringen og i overensstemmelse med landets nye visjon – ”*Madagaskar naturligvis*”.

For å følge opp planen appellerer han til tre instanser: offentlig sektor som skal tjene folket, privat sektor som skal bidra til vekst og internasjonale partnere og donorer som skal bidra til gjennomføringen av planen.

ÅTTE PUNKTER

Jeg siterer fra innledningen til planen: ”Vi ønsker en økonomi med høy vekst slik at vi kan konkurrere på den globale markedsplass. Vi vil ta vare på vårt unike miljø slik at det kan bidra til utvikling. Det gassiske folk – både i by og på landsbygda - skal ha god helse og god utdanning slik at folk kan bidra både i jordbruk, industri og tjenesteyting. Som nasjon vil vi fremme mangfoldet og tradisjonene til alle folkegrupper på Madagaskar. Vi vil være stolte av vårt land, forent i nasjonal solidaritet, og sammen vil vi arbeide for å realisere våre drømmer.”

Størstedelen av planen er viet til ”de åtte forpliktelser” som det her gis et sammendrag av:

1. ANSVARLIG STYRESETT.

”Vi vil ha en regjering som hver borger og det internasjonale samfunn kan stole på og ha tillit til. Denne regjeringen og offentlige tjenester skal ha integritet, være effektiv, og handle profesjonelt i alle oppfølginger, aktiviteter og ytelse av tjenester.”

Sju utfordringer er spesifisert: Sikkerhet for folk og eiendom, rettsikkerhet, reduksjon av korrupsjon, effektiv budsjettstyring, styrking av offentlige tjenester, desentralisering av regjeringens administrasjon, og åpenhet for å lære fra det internasjonale samfunn.

2. SAMMENHENGENDE INFRASTRUKTUR.

”Vi vil bygge gode veier, jernbaner, havner, flyplasser og informasjonsteknologi over hele landet for å bidra til hurtig utvikling, fremme forretningsdrift og handel, kommunikasjon mellom våre borgere og besøkende.”

Sju utfordringer: Prioritere utvikling av infrastruktur for vekstområder, bygge transportnettverk for folk og varer, bedre tilgang til transporttjenester for isolerte områder, sikre energi til en overkommelig pris, sikre kommunikasjon og informasjonsteknologi, bedre værvarsling, og bedre tilgang til rent vann og sanitærsystemer.

3. UTDANNINGSREFORM.

”Vi vil skape et undervisningssystem i verdensklasse når det gjelder kvalitet og effektivitet, som stimulerer kreativitet og hjelper våre studenter til å realisere sine drømmer, og som gir Madagaskar tilstrekkelige menneskelige ressurser for å bli en konkurransedyktig nasjon og en suksessfull deltaker i verdensøkonomien.”

Sju utfordringer: Sikre tilgang til førskole, sikre sju-årig grunnskole (slik

at gjennomføringsraten vil gå opp fra 57 prosent til 95 prosent), skape fremragende ungdomsskole, videregående og teknisk utdanning, høyere universitetsutdannelse, utrydde analfabetismen, og bidra til sport og ungdomsaktiviteter. (Pensum skal fornyes, lærebøker på gassisk skal produseres, fransk og engelsk skal undervises som annetspråk.)

4. LANDBRUKSUTVIKLING OG GRØNN REVOLUSJON.

”Våre landområder skal blomstre gjennom en grønn revolusjon som skal øke landbruksproduksjonen. Det skal etableres sentra for agro-business i hver region for å bistå bøndene med vanningsanlegg, såkorn, gjødsel og lagringskapasitet. Entreprenørskap og privat sektor skal oppmuntres.”

Seks utfordringer: Registrering av eiendommer, bidra til kredittordninger (mikrokreditt), bærekraftig grønn revolusjon, markedsorienterte aktiviteter, mangfold av aktiviteter på landsbygden, og øke verdiskaping og agro-business.

5. HELSE, FAMILIEPLANLEGGING OG KAMPEN MOT HIV/AIDS.

”Vi vil bidra til at vårt folk har god helse og kan bidra produktivt til utviklingen av nasjonen. Feilernæring og malaria skal stoppes. HIV/AIDS skal ikke utvikle seg videre, rent drikkevann skal være tilgjengelig, og gjennom utdanning og helsetjenester skal den gassiske gjennomsnittsfamilie reduseres.”

Åtte utfordringer: Sikre helsetjenester for alle, utrydde de alvorligste sykdommene (malaria, kjønnsykdommer og tuberkulose), kamp mot HIV og AIDS (som nå er under to prosent), gjennomføre familieplanlegging, redusere barnedødelighet, halvere dødelighet for mødre og nyfødte, bedre ernæring og matsikkerhet, sikre rent vann og gode sanitærforhold.

6. HØY VEKSTØKONOMI.

"Vekstratene skal ligge mellom syv og 12 prosent i 2012. Vi vil sikre at vi har en mangfoldig og sterk privat sektor som drives av lokal og internasjonal investering og handel. Vi vil bidra til de beste ideer, teknologi og strategier for å sikre at vi blir en konkurransedyktig nasjon på global basis."

Ti utfordringer: Sikre makroøkonomisk stabilitet med lav inflasjon, øke utenlandske investeringer, fremme full sysselsetting, reformere bank- og finanssystem, styrke lokale og små og mellomstore bedrifter, fremme internasjonal konkurransedyktighet, utvikle gruvesektoren, fremme turistnæringen, utvikle muligheter gjennom internasjonalt samarbeid og utvikle økonomiske synergier gjennom diplomati (Etableringen av Economic Development Board of Madagascar).

7. VERNE OM MILJØET.

"Etter mange tiår med miljøødeleggelser skal vi bli en grønn øy igjen. Vi vil utvikle øko-turisme, agro-business, bærekraftig praksis, industri basert på naturlige produkter. Disse industrier og aktiviteter vil redusere ødeleggelsen av biologisk mangfold og fremme utbyttet for nasjon og folk."

Fire utfordringer: Øke vernede områder på land, kyst og hav for sikring av biologisk mangfold, redusere ødeleggelsen av naturressurser, utvikle miljøbevisstheten, og styrke skogforvaltningen.

8. NASJONAL SOLIDARITET.

"Vi vil bygge en sterk og forenet nasjonal identitet som verdsetter det kulturelle mangfoldet til alle Madagaskars folk. Vårt folk må bli stolt over hvem de er og ta fullt ansvar for å lede nasjonen inn i fremtiden."

Fem utfordringer: Verdsette kulturelt mangfold, forståelse og respekt (herunder lokale dialekter), bygge sosial tillit og folkelig deltakelse, fremme solidaritet og stolthet over mangfoldet, bedre støtte for fattige og sårbare grupper, og fremme likestilling og deltakelse av kvinner.

Hver forpliktelse er fulgt av en kort beskrivelse av dagens situasjon, hvilke mål en har satt seg, hvilke strategier en vil følge og hva som forventes oppnådd innen 2012, delvis i tabells form. Her er også oppført hvilken instans som er ansvarlig for iverksettelse og gjennomføring av planen. Det er en ambisiøs plan – det snakkes om et "kvantesprang", der alle deler av befolkningen må mobiliseres. Det skal utdannes ledere, holdninger skal endres, korrupsjonen stanses, kunnskapsnivået skal økes.

oyvind.dahl@lyse.net

Bevaring av dyrene inngår i presidentens plan.

De store utviklingsmålene:

Mål og strategi skal bidra til å redusere fattigdom og øke livskvaliteten for alle madagassere.

Indikator	2005	2012
FNs indeks for menneskelig utvikling (HDI)	146 av 177	100
Familiestørrelse	5,4	3 til 4
Forventet levealder	55, 5	58 til 61
Alfabetisering	63%	80%
Prosent barn som gjennomfører videregående	7%	40%
Økonomisk vekst	4,6%	8% til 10%
Brutto innenlands produkt (GDP) (USD)	\$ 5 milliarder	\$ 12 milliarder
GDP per Capita (USD)	\$ 309	\$ 476
Private investeringer (USD)	\$ 600 millioner	\$ 1,7 milliarder
Verdensbankens rangering av business klima	131	80
Korrupsjons persepsjons indeks	2,8	5,2
Husholdninger som har registrert landareal	10%	75%
Fattigdomsbekjempelse (under 2 USD pr dag)	85,1%	50 %

kilde: MAP

VATOSOA; EN GASSISK AU PAIR I NORGE.

Vatosoa er 29 år og kommer fra Sakaraha utenfor Tulear. Hun har nesten fullført maitrise/hovedfag i geografi. Den 19. oktober kom Betsileo-jenta til Norge for å jobbe som au pair i Drøbak.

Intervjuet av Guro Veum

-Hva er motivasjonen din for å si ja til å jobbe som au pair i Norge?

– Min første motivasjon er å komme ut av landet mitt, sier hun smilene. Motivasjon nr to er å få en erfaring siden jeg ikke har så mange erfaringer i livet mitt. Og den tredje grunnen er å tjene penger. Det er det.

-Hva er førsteinntrykket ditt av Norge?

-Klimaet, aller først, det er veldig forskjellig fra Madagaskar, svarer hun fort mens hun ler.

– For det andre er måltidene annerledes også. Du vet at på Madagaskar spiser befolkningen tre ganger daglig; det første er frokost, det andre er lunsj og dette måltidet er varmt og ligner på middag, og deretter spiser man på kvelden. Men her er lunsjen bare brød, ikke ris og ikke et varmt måltid. En tredje ting er at her er det ikke bare kvinner som lager mat, men menn også. Jeg tror at her er det menn som er mest på kjøkkenet.

-Å ja??

-Ja, det ser jeg! Det er ikke slik på Madagaskar. Fordi der er det kvinnen som dirigerer på kjøkkenet, det er bare kvinnen.

-Hva er det som til nå er det mest utfordrende og vanskelig?

- Den første tingen er språket. Vatosoa ler igjen, før hun fortsetter. –Det er vanskelig å kommunisere med andre mennesker. En kan ikke bare prate med de mennesker en ser rundt seg. Det er det vanskeligste. Den andre tingen som er vanskelig er fremdeles klimaet... Ellers...

-Du savner ikke Madagaskar for mye?

–Jo, jeg savner Madagaskar, men jeg prøver å overbevise meg selv hver dag.

-Fortell om de største forskjellene mellom Madagaskar og Norge!

–Slik man lever, aller først. Her er det veldig

utviklet sammenlignet med Madagaskar. Her kan man se mange ting slik som rulletrapp, for eksempel, som ikke finnes på Madagaskar. Her er det kaldt og i alle husene er man nødt til å ha oppvarming. På Madagaskar har vi ikke det. Ellers er det noe jeg har sett her; hver gang jeg skal handle, for eksempel, er det alltid en plass som er reservert for barna til å leke. Selv da jeg var på sykehuset for å teste meg for tuberkulose, så jeg en slik plass!

Ellers... Her finner vi fire forskjellige klimaer (årstider). På Madagaskar har vi også vinter, men det er ikke som her med snø... Vinteren er mindre der!

–Gassere er dessuten mye mer høflige med hva de bør si. For eksempel hvis man skal passere noen på nært hold kan man ikke bare gå forbi, men man må si unnskyld. På Madagaskar kan man aldri gjøre det uten å si unnskyld, men her gjør ikke det noe. For gassere, hvis en ikke sier unnskyld til folk, er det veldig farlig. En må respektere den andre. Her er det ikke slik.

Andre ting også...Befolkningen her er veldig ren. For eksempel når en skal gå på en buss her lager man en kø. Selv når folk skal i kirken her lager de kø. Jeg så det da jeg var i kirken i Drøbak den 24. desember. Da var det tre gudstjenester og da de var ferdig med den første laget de kø og gikk rolig ut, mens de som skulle inn gikk rolig inn. På Madagaskar er de nesten som villmenn de lager ikke kø på den måten. Vatosoa ler før hun fortsetter.

- Landet Norge er et rolig land for meg. Vi hører ikke bråk her, selv alle bilene sier ikke "proppro" ... Det er alltid rolig her, ikke som på Madagaskar der det alltid er bråk.

- Musikken er også annerledes. Musikken der er tropisk, veldig rask og har mye rytme. Når man hører den kan man danse, slik er det ikke her. En annen ting som henger sammen med det med musikken; på nytt-

årsaften hadde vi en fest med familien i Drøbak. På Madagaskar på alle nyttårsfeiringer spiser vi og på slutten danser vi. Her er det ikke slik; man spiser, man snakker, man snakker, og man snakker helt til slutten...! Jeg ble virkelig trøtt og jeg hadde lyst til å sove, fortsetter Vatosoa mens hun ler.

- Jeg skjønner ikke hvorfor folk her ikke liker å danse. Selv når det er fest liker de ikke å danse. På Madagaskar når det er fest danser man og spiser på en gang. Dette er også en forskjell på Norge og Madagaskar.

-En annen ting er at her liker folk godt å samle på gamle ting. Selv om det er et utviklet land liker de å ta vare på antikke ting.

-En annen praksis som er annerledes er når det gjelder omskjæring på gutter. Hvorfor praktiserer ikke folk her i Norge omskjæring? Det er noe jeg gjerne skulle likt å visst. Det er ikke bra for guttene å ikke omskjæres, tenker jeg. På Madagaskar bør vi omskjære guttene mellom ett og to år. Og jeg skjønner ikke hvorfor en ikke gjør det her. Det er rart, sier hun og ler.

-Liker du den norske maten? Hva er det beste/rareste du har smakt?

–Ja, jeg liker den norske maten unntatt når de har måltid der de tar på sukker eller syltetøy, ler Vatosoa ...

På Madagaskar har vi aldri sett det; syltetøy sammen med kjøtt! Det finner vi ikke på Madagaskar.

-Er du blitt vant med brødet?

–På Madagaskar har vi brød, men det er ikke som her. Her er det mye forskjellig å ha på brødet. Der er det fattig og det er ikke mange ting å spise som her; her er det salami, ost, syltetøy... Ja, det er godt.

guro_veum@yahoo.com

Bergenserne Marit Midtgård og Frode Nygaard Knutsen har vært på jordomseiling med båten "S/Y Petrell" siden 2003, og vil etter planen være tilbake i Bergen i juli 2007. Rett før jul besøkte de Madagaskar. Her forteller seilerparet om oppholdet på Solskinnsøya.

Tekst og foto: Marit Midtgård og Frode Nygaard Knutsen

Nosi Be og byen Hell Ville er støvete, masete men nødvendig. Det er vanskelig å kome i land med jolla, og det står et lite samfunn av "jollepassarar" som ser etter jobb. - Moi, moi, alle vil tjene nokre turistdollar. Vi skjønar at det er egne reglar kring båtpassarane.

Dei yngste får jobbe, men må betale ein andel til dei eldre. Nokre er til å stole på, andre ikkje. Vi kjem fort inn i dette, og får ein fast båtvakt. 17 år gamle Kahid passar på båten vår ein heil dag, og tener 2000 aryari, syv kroner, og gjer ein bra deal.

JENTETUR TIL MAHAJANGA

Sally, som har vore om bord i båten "La Familia" sidan Australia, har bestilt flybillett til England, jobb, plikter og inntekt. Vi bestemmer oss for å slå minst tre floger i ein smekk, og følger Sally til flyplassen, får oppleve litt av innlandet, og får kome av båten nokre dagar.

Tre spente jenter stig om bord den skumle ferga "Jean Pierre", som ble dumpa av Frankrike etter 50 års teneste, og no går i skytteltrafikk på Madagaskar. Turen sørover kysten tar 20 timar, og mitt skip er lasta med høyballer, høns, store og små. Vi kosar oss om bord. Det er kjekt å segle i stor båt utan ansvar for verken matlaging eller nattevakter. Vi flatar ut på golvet, vert gynge i søvn og snart er vi framme.

MADAGASKAR PÅ "INNSIDA"

Mahajanga er ein flott by. Lite er tilrettelagt for turistar, og vi kjenner at vi får kikke litt på "innsida" av Madagaskar. Vi går på markedet, vi spelar trommer og gitar med nokre vi møter der. Vi køyrer pouss-pousse, ei vogn som

blir trekt rundt av ein mann raske bein. Dette transportmiddelet går langt tilbake i tid, og er ein heilt kvardagsleg måt å forflytte seg rundt i byen. Blant anna vert ungane henta av ein pouss-pousse etter skulen og køyrd heim.

Når sola har gått ned og gatene vert mørke, trekker folk ut for å ete middag. Langs gatene finn vi mange små grillar med benkar rundt. Ved grillen sit ein mann eller ei dame som grillar grillspyd medan vi ventar. Det er veldig billig og ikkje minst veldig godt.

"EG VIL SJÅ MADAGASKAR"

Lavt budsjett, både på penge- og tidsfronten, gjer at vi må vere raske og effektive. Nasjonalparken Ankarafantsika er neste stopp på programmet. Her møter vi Heri som blir vår guide dei to dagane vi har til rådighet. Heri er 40 år og jobbar lange dagar, og kvar dag, i nasjonalparken. Ho er utdanna sosiolog. Dette må ho skjule for sjefen i frykt for å vere ein trussel for hans ego, og dermed miste jobben. Heri fortel med stjerner i augo om dyra vi ser på vegen. Ho har eit falkeblikk som gjer at vi får sjå fem ulike lemurar. Ho får auge små auge mellom greinene, i hulrom i tre-stammene og mellom buskar på bakken.

Vi lærer mykje av Heri. Ho tener ikkje mykje, men av det vesle ho har, betalar ho skulegong for to nevøar. Utdanning for borna er den beste investeringa ho kan gjere. Heri er interessert i jordomseglinga. Vi blir brydd, og skjønar kor privilegerte vi er. Ikkje fullt ut, men ein liten smak, om enn litt flau. Heri seier at om ho hadde penga-

ne, ville ho reist. Eg spør kor ho vil reise. "Eg vil sjå Madagaskar", seier ho. Vi går ein lang tur ein kveld, og ender opp ute på raude sletter. Sola har gått ned, men vi ser framleis flammor i horisonten. Det er ein av mange skogbrannar som øydelegg dette landet som Heri er så glad i, men som ho enno ikkje har sett.

Fem veker går fort på Madagaskar, og inntrykka er mange, men vi må vidare. Orkansesongen er ikkje langt unna, og den vil vi ikkje oppleve på nært hald. Vi legg ut med kurs vestover.

petrell@jordomseiling.com
<http://www.jordomseiling.com/>

Frode Nygaard Knutsen er oppvokst i Bergen med tette regnbyger. Helger og ferier ble tilbrakt i Osterfjorden, gjerne med vind i seilene. Sommeren 2000 ble båten kjøpt, en Hero 101 – årgang 1979. Dette var samme type båt som den berømte "Sorgenfri", som seilte rundt jorden, via Antarktis, på fire år. Frode var klar for jordomseiling og hadde begynt å pakke badetøy og fotoapparat, da det dukket opp ei som ville være med. **Marit Midtgård**, av samme årgang som båten. Hun hadde aldri vært i båt før... En landkrabbe med studielån er neppe førstevalget når reiseselskap skal velges, men sannn skulle det gå...

MISS MADAGASKAR I FRONT FOR NY SKOLE

For 17 år siden ble Elley Raza kåret til Miss Madagaskar. I dag er det behovet for ungdomskole for barna i Ifaty som opptar den nå Bordeaux-baserte kvinnen. Den 14. november sto skolen ferdig. – Vi har ikke fått så mye som et øre, hverken fra det offentlige eller private institusjoner, sier den 37-årige tobarnsmoren.

AV LINN KROGH HANSEN

Tittelen ga Elley Raza, som kaller seg Sissi til daglig, mulighet til å reise og se verden. Blant annet var hun innom Norge. Hun beklager at hun ikke husker noe av det norske språket, men husker godt besøket i Oslo for mange år siden.

– Det var en tittel som førte med seg mange privilegier, men også forpliktelser, understreker Sissi, som i dag bor med egen familie i Bordeaux i Frankrike. Men hun har ikke glemt hjembyen Tolilara, hvor foreldrene hennes fortsatt bor. Organisasjonen Soutien Scolaire Malagasy (SSM), en organisasjon som jobber for å forbedre mulighetene til skolegang og utdanning for gassiske barn, fylte i 2006 ti år. Skoleprosjektet i turistområdet Ifaty-Mangily er hittil SSMs desidert største og mest ambisøse prosjekt.

Som ansvarlig for den gassiske dansegruppen "Sakay" har den 37-årige tobarnsmoren samlet inn penger på danseoppvisninger og kulturelle forestillinger i Frankrike og Europa for å finansiere skoleprosjektet i Ifaty. Forestillingen "La Dernière Reine" ble satt opp i samarbeid med teaterskolen i Alouette, og gikk for full sal i 2006. I tillegg til å bringe inntekter til skolebygging i Ifaty, bidrar også dansegruppen til å gjøre gassisk dans og kultur kjent i Europa.

SPEIELT UTSATTE

At vi fikk kontakt med Sissi og hennes skoleprosjekt var egentlig en ren tilfældighet. For to år siden søkte jeg på internett for å se hva som fantes av skoleprosjekter i Ifaty-området. Bakgrunnen for dette var at jeg skulle nedover og besø-

ke landsbyen jeg bodde i i 1996/97. Jeg husket at det på den tiden hadde vært problemer med manglende skoletilbud, noe som gjorde landsbyens ungjenter til et lett bytte for turister med fete lommebøker. Internettsøket endte med at jeg kom over hjemmesiden til Sissi hvor hun fortalte om prosjektet sitt. Og hvorfor hun hadde valgt nettopp Ifaty.

– Barna i Ifaty er spesielt utsatte og samtidig nedprioritert i forhold til skolegang. Ifaty er et turiststed og mange av ungjentene blir dessverre lette ofre for sexturisme, forklarer den tidligere Miss Madagaskar. Ikke alle har vært så heldig som henne selv, og hun ønsker å kunne gi noe tilbake til landet som ga henne muligheter til å oppleve ting som er få andre gassere forunt. – Det er fattigdommen som fører til sexturismen, og

KLAR: i november 2006 sto ungdomsskolen i Ifaty-Mangily ferdig.

første steg på veien ut av dette er utdanning, sier Sissi.

HISTORISK DAG

Madagaskarforum hadde høsten 2005 gleden av å hilse på skolebarna på de lavere trinnene i Ifaty og representanter for SSM Tolira, deriblant leder Madame Josephine Marie Ravaomalala. Vi besøkte samtlige av de tre barneskolene i Ifaty, og fikk se området hvor den nye skolen skulle bygges. På daværende tidspunkt uttrykte SSM-ledelsen en viss bekymring for at ting skulle komme til å ta lenger tid enn planlagt.

Bekymringene viste seg å være grunnløse. For ikke mer enn et år senere kom nemlig mailen fra Sissi om at skolen var klar og skulle åpnes offisielt den 14. november 2006. Skolen er derfor nå operativ og åpen for barn i alderen 11- 14 år.

FRIVILLIG

Foruten SSM France, foreningen Hibiscus og dansegruppen Sakay har bidragsyterne bestått av flere frivillige aktører. Kunstforeningen Art Traditions et Nature har solgt bilder og tegninger hvor inntekterne har gått rett til SSM og SSM Toliara har tilrettelagt og koordinert arbeidet i Ifaty-Mangily. I tillegg har ledelsene i kommunen Pessac og Ludon i Frankrike stilt forestillingslokaler og saler til gratis disposisjon, noe som har redusert utgiftene ved danseforestillingene.

— Vi har med andre ord ikke mottatt en eneste centime fra hverken private eller offentlige institusjoner, understreker Sissi, som derfor er veldig takknemmelig overfor alle som har bidratt til å gjøre

skolen mulig, både i Toliara og i Frankrike.

Det betyr ikke at Sakay-gruppen nå ligger på latsiden. Danserne er allerede i gang med øvelsen til sitt neste prosjekt; forestillingen om den lille jenta Ngita i landsbyen Soatanana, hvor alle kler seg i hvitt. Forestillingen skal vise gassisk kultur og teater i Frankrike, og Sissy håper på enda større oppslutning denne gangen.

— Og forresten, hvem vet? Kanskje vi en dag får muligheten til å holde en forestilling i Oslo... man vet aldri, skriver Toliaravkvinnen som i 1990 ble kåret til sitt lands vakreste.

ilinn@frisurf.no

Les mer om SSMs arbeid på:
WWW.SOUTIEN-SCOLAIRE-MALGACHE.ORG

2006: Sissi har ikke glemt hjemlandet selv om hun bor i Bordeaux.

SAKAY: Holder forestillinger for å samle penger til barneskoler på Madagaskar.

Mohammad Yunus, fredsprisvinner 2006.

– EN NY VIDUNDERKUR FOR SOLSKINNSØYA?

Gassiske ledere har vært på internasjonalt møte om mikro-kreditt i Canada. - Ingen vidunderkur, men kanskje et av de mest effektive redskapene som er tilgjengelig, er deres konklusjon.

TEKST: CHRISTIANE MARIE ØDEGÅRD
FOTO: LINDA NÆSFELDT © NOBELS FREDSSENTER

Finnes det noen vidunderkur for økt levestandard og en bedre hverdag for folket på Madagaskar? Madagaskar er fortsatt blant verdens fattigste land etter årtier med utviklingsbistand fra internasjonale aktører. Nivået på levestandarden er karakterisert som middels på Verdensbankens rangering over "Human Development". Det betyr at Madagaskar ikke er blant verdens verste land å bo i når en ser på helse-, utdannings- og nasjonalinntektsnivå. Øya har likevel kvalifisert til å få økt gjeldslette gjennom Verdensbankens HIPC (Heavily Indebted Poor Country) initiativ.

En skulle tro at de to rangeringene ovenfor, og ikke minst økt gjeldslette skulle kunne gi den gassiske befolkning bedre tro på fremtiden. Likevel viser forskning fra det internasjonale pengefondet (IMF) at nærmere 20 prosent av Madagaskars befolkning i 2005 hadde et pessimistisk syn på fremtiden og 20 prosent tror forholdene ikke vil endre seg.

Dette pessimistiske synet kan relateres til befolkningens levestandard, som har hatt en hovedtendens til nedgang helt siden franskmennene forlot øya i 1960. Finnes det da en vidundermedisin for Solskinnsøya vår? Dette spørsmålet har mange av landets statsledere, bistandsarbeidere og misjonærer stilt seg i årrekker.

- LÅN TIL FATTIGE OG IDÉRIKE

Skal vi tro vinneren av Nobels Fredspris 2006, Muhammad Yunus, kan svaret lig-

ge i mikrokreditt. Under talen sin den 10. desember uttrykte han at "fattigdom innebærer fravær av alle menneskerettigheter".

- Dette fraværet av menneskerettigheter kan bekjempes ved hjelp av mikrokreditt, sier Yunus. Men hva innebærer denne formen for finans? Slik det er definert på FN-sambandets nettsider er mikrokreditt "lån til fattige og idérike mennesker som ikke får hjelp gjennom vanlig banksystem fordi de mangler sikkerhet eller stabil inntekt". Dette innebærer altså en mulighet for fattige familier til å skape seg et levebrød. Et lite lån, som de ellers ikke ville fått på grunn av manglende sikkerhet, kan være det lille puffet som skal til for å forbedre hverdagen for hele familien.

På Madagaskar begynte et slikt banksystem å ta form på starten av 1990-tallet. På nasjonalt plan teller medlemmer av slike banksystem rundt 274 000 medlemmer hvorav 38 prosent er kvinner. Dette utgjør ifølge www.madamicofinance.mg, som er en felles nettside for mikrokreditt på Madagaskar, 7,6 prosent av gassiske familier

HELE FAMILIEN MED

Nettopp dette at hele familien kan ta del i godet, og ikke minst at lånene kan bidra til å skape arbeidsplasser for unge, er Yunus' poeng. Under et internasjonalt møte om mikrokreditt i Canada i november i fjor, hvor også Madagaskar deltok sterkt, pekte Yunus på flere positive effekter av mikrokreditt. Ikke bare kan det bidra til

økonomisk utvikling, men studier viser at tilgang på arbeid også reduserer kriminalitet. Lånene bidrar til økt individuell selvfølelse og verdighet i form av en arbeidsplass. En dominoeffekt av dette, og av en mer stabil økonomi, er at kriminaliteten reduseres. I tillegg viser erfaringen at tilbakebetalingsevnen på mikrokreditt er svært stor.

SAMLING I CANADA

Målet med møtet i Halifax, Canada, som hadde 2000 deltagere fra over 40 land og fra en rekke internasjonale økonomiske institusjoner, var å utvide den "Internasjonale Mikrokreditt Kampanjen" til å vare fram til 2015. Det er to hovedmål med denne kampanjen. Det første er å skape et samarbeide på tvers av land og organisasjoner for å kunne gi 175 millioner fattige i verden tilgang på lån, og dermed en mulighet til å skape seg en egen arbeidsplass. Det andre målet er å sikre at 100 millioner av verdens fattigste familier kan passere fattigdomsgrensa på en dollar per dag og få et mer verdig liv. Begge disse målene skal være nådd innen 2015.

Når det gjelder Madagaskars deltagelse på møtet, har de fått muligheten til å se sin egen situasjon i verdensperspektiv og til å kartlegge forholdene på øya. Det ble fremhevet at bruken av mikrokreditt, sammen med andre finansielle tiltak, er banebrytende for å kunne nå FNs Millenniumsmål som tar sikte på å halvere fattigdommen på verdensbasis innen 2015. Oppfordringene fra møtet er

mange og gode. Det pekes på at fri konkurranse må implementeres for å kunne gi gode tilbud til de fattigste, i tillegg må tilgangen på teknologi bedres for å oppnå økt utvikling. Den gassiske delegasjonen ønsker å få mer effektive resultater i hjemlandet og jobber videre med disse oppfordringene.

DEN GASSISKE KONTEKSTEN

Den gassiske regjeringen sier at de tar inn over seg at det er nødvendig med en videre utvikling av mikrokreditt i landet. Men denne må også reguleres. De har fremmet forslag til reformer i finanssektoren, modernisering av det finansielle lovverket og til privatisering av statsbanken. De har også iverksatt en ny lov som skal sikre utviklingen av mikrofinansinitiativ. Alt dette skal skje innefor et rammesystem basert på fri konkurranse for å "kunne oppnå best mulig tilbud til de fattigste".

Under møtet i Halifax kom imidlertid de gassiske deltagerne med kritikk av forholdene for mikrokreditt på Madagaskar. De skriver at den gassiske administrasjonen ikke har noen klar visjon for bruk av mikrofinans og dermed heller ikke har utviklet noen effektive metoder for økt bruk av mikrofinans i fattigdomsbekjempelsen. Videre sier de at utlånerne har begrenset kompetanse innefor feltet, og at det ikke finnes tilstrekkelig infrastruktur og ressurser for å kunne øke deltagelsen.

Mange initiativ er også altfor avhengige av utenlandske samarbeidspartner og dette skaper treghet i arbeidet. De mener imidlertid at et av hovedproblemene på Madagaskar er en lav tilfitt til kundene i enkelte finansielle institusjoner. Denne tillitsmangelen får ringvirkninger for hele finanssektoren. Til sist peker de på geografisk ulikhet: tilgangen og nettverket er mye bedre i urbane strøk enn i de rurale på tross av at det er størst behov på landet, hvor fattigdommen er størst.

Den gassiske delegasjonen avslutter likevel sin rapport optimistisk. Mikrofinans er godt prioritert i regjeringens mål for de neste fem årene og de mener at den store viljen hos de involverte burde gjøre det mulig å oppnå store forbedringer. Deres konklusjon etter møtet i Halifax er at et av de mest effektive redskapene som finnes, for å bekjempe fattigdomsproblemet på verdensnivå, er mikrokreditt. Derfor fortjener metoden oppmerksomhet og tilbudet om mikrokreditt til

de fattigste på Madagaskar bør utvides. Kanskje fattigdom kan bli historie også på Madagaskar i løpet av de nærmeste tiårene?
christiane_marie@hotmail.com

Kilder:

RAPPORT DE MISSION, Délégation de Madagascar
"Sommet Global du Micro-Credit"; utgitt av UNDP Madagaskar

Du kan lese mer om mikrofinans på Madagaskar her:

www.madamicrofinance.mg

Send gjerne inn innlegg til bladet eller undertegnede om hvordan mikrokreditt fungerer i praksis på Madagaskar.

Fredskorpser i Toliara:

Milfrid Tonheim, 34 år og Linda Nyrud, 31 år kom til Toliara i oktober 2006. De skal jobbe der i 14 måneder. - Vi jobber på Universitet i Toliara med engelskundervisning og skal gjennomføre hvert vårt forskningsprosjekt, forteller jentene. Milfrid skal jobbe med barns rettigheter og Linda med utfordringer knyttet til engelskundervisning. Begge jobber for SIK gjennom Fredskorpset.

Mulig Air France-rabatt til Vennskapsforeningen

Nestleder i Vennskapsforeningen, Sidonie Hansen, har vært i møte med Beniamino Patrono (bilde) i Air France, som har tilbudt en bonusordning for foreningen. Dette kan ordnes ved at vi får tildelt en kode som skal oppgis til Air France hver gang et medlem bestiller billetter til Madagaskar.

Foto: Ørjan K Hansen

Bonuspoengene kan for eksempel utløses i rabatterte billetter som trekkes til en vinner blant medlemmene i foreningen.

Dette kunne være en "gulrot" for å bli medlem i foreningen. Utfordringen blir å finne en ordning slik at medlemmer husker å bruke denne koden og har tilgang på den når de bestiller billetter. Sidonie skal avklare med Beniamino Patrono om man kan beholde sine private bonuspoeng samtidig med foreningens bonus og om det kan være aktuelt å få øket bagasjevekten fra 20 til 30 kg.

- På Air France kan du nå på økonomiklasse ha med to koffert, hver på 20 kg, opplyser Patrono.

Sidonie skal få et skriftlig utkast til avtale fra Air France.

oyvind.dahl@lyse.net

– VI TRENGER FORTSATT EN STØTTEPARTNER

Etter utgangen av 2005 har Rødt fe-foreningen på Madagaskar måttet klare seg uten den tidligere støtten fra Norad. Inntil videre er derfor salg av sæd til kompetansesenteret Fifamanor den gassiske Rødt fe-foreningens redning.

Tekst og bilder: Ørjan og Linn Krogh Hansen

– Vår største kunde er Fifamanor, i tillegg til jordbruks-skolen Ecola Tombontsoa. Men vi mangler fortsatt midler til å gjennomføre arbeidet. Derfor er støtten fra en partner fortsatt nødvendig for å kunne vedlikeholde det aktivitetsnivået vi har, forteller Dr Mimosa, leder for Norsk rødt fe, som forkortes PRN på fransk. Planen er å etablere en handelssentral for salg av oksesæd i 2007.

Dr Mimosa sier til Madagaskarforum at de fortsatt trenger støtte for å opprettholde aktivitetsnivået.

PRN har dannet l'Union des cooperatives PRN, som består av åtte kooperativheter med gjennomsnittelig åtte medlemmer hver. Siden 2006 må Unionen selv finansiere kjøp av frossen oksesæd fra Geno.

Dr Samy, tidligere formann i PRN, og nå leder i Fifamanor, bekrefter at behovet for støtte fortsatt er stort.

– Sist gang jeg snakket med formannen i PRN forstod jeg at situasjonen er forsvilt. Finansieringen ble plutselig kuttet uten forvarsel og de fleste av medlemmene føler seg hjelpeløse og foreldreløse, skriver Dr Samy i en mail til redaktøren.

NORSKE GENER

I 2006 leverte det norske selskapet Geno Global 7600

sæddoser på kommersielt grunnlag til Madagaskar.

Det var ingen problemer i forbindelse med transporten til Madagaskar, heller ingen problemer med å få penger tilbake til Norge, forteller leder i Geno Global AS, Tor Arne Sletmoen. I dag har om lag 60 prosent av kuene på Madagaskar mer eller mindre norske gener i seg.

-Hvilken betydning har de norske kuene hatt å si for Madagaskars utvikling?

–To norske veterinærer har gjort en undersøkelse som viser at NRF-kyrne har en veldig bra melkeytelse, kjøttproduksjon og god fruktbarhet. De er derfor viktige for familiene på Madagaskar i forhold til tilgang på mat. Ettersom kyrne er nøysomme, kan de likevel yte bra i perioder med tørke, forteller Sletmoen.

MISTET STØTTE

I år skjedde eksporten av NRF-sæd til Madagaskar for første gang på kommersielt grunnlag etter at Norge kuttet støtten etter utgangen av 2005. Prosjektet fikk tidligere støtte fra Norad via Selskapet for Norges Vel, men får i dag ingen støtte fra andre organisasjoner. PRN søkte om støtte via den norske ambassaden på Madagaskar og fikk avslag, fastslår Sletmoen.

– Det vil si, de har ikke fått svar fra Norad, så vidt jeg vet, forklarer Sletmoen til Madagaskarforum.

FRYKTER FOR PROSJEKTET

Geno Global-lederen er bekymret for prosjektet og frykter det kan stoppe opp etter at de mistet støtten fra Norad.

– Vi er avhengig av å drive på et kommersielt grunnlag. Økonomisk støtte fra Norge burde ha blitt trappet ned over en to-tre års periode. Utviklingen av melkeproduksjonen på Madagaskar med norske gener har vært vellykket, og det ville være synd om flere ti-års innsats skulle bli ødelagt. Kr. 500.000 pr år er jo småpenger i den store sammenhengen, mener Sletmoen.

NY SØKNAD

Selskapet for Norges Vel gjennomførte i 2005 en forstudie for videreføring av samarbeidet med PRN fra 2006, samt vurderinger av muligheter for å sette i gang med et melkeinnsamlingsprosjekt, hvor inseminering og bruk av NRF-sæd fra PRN og kjøpt fra GENO ville inngå.

Norges Vel sendte så søknad med planer for videreføring av støtte til PRN til Norad 1. oktober 2005. Planene var noe justert i forhold til det opprinnelige, med tanke

på å oppnå større grad av bærekraft i organisasjonen. Planene og søknaden inkluderte da også mulighet for støtte til utvikling av melkesektoren for småprodusenter på Madagaskar. For 2006 ble svaret fra Norad til Norges Vel at nye prosjekt ikke ble vurdert.

– Støtte til PRN falt inn under "nye prosjekt" fordi vi forsøkte å få til en dreining i fokuset med økt bærekraft både organisatorisk og økonomisk, forklarer rådgiver Anne Mugaas i Norges Vel.

Selskapet hadde senere møter med PRN i 2006 i Antananarivo og har diskutert muligheten for støtte med Ambassaden. Men det må søkes direkte til Norad.

– Norges Vel ser klart behovet for støtte til PRN men har som sagt ikke fått gjennomslag for dette, sier Mugaas.

reisepusen@hotmail.com
ilinn@frisurf.no

PNR møte i Antsirabe 2005

Tidligere prosjektleder Tore Vatn på Madagaskar 2005.

ANSVARET FLYTTET TIL AMBASSADEN

Seniorrådgiver i Norad Arild Skåra sier til Madagaskarforum at Norsk Rødt Fe fortsatt støttes fra Norge gjennom Fifamanor. Norge har støttet Fifamanor siden 1972, og ny avtale for perioden 2007 til 2010 er under forberedelse nå, med faglig assistanse formidlet fra Norad. Et av prosjektene i Fifamanor er kjøp av genmateriale fra det norske GENO.

– Om vi ser på rollene til Norad og Norges vel, så har riktignok de blitt forandret. UD foretok for en tid tilbake en omorganisering som fikk store konsekvenser for Norad. Ansvar et for en del av bevilgningene, særlig de som gjelder enkeltland, ble flyttet fra Norad til UD og til ambassadene. Dette gjaldt også for Madagaskar. Nå er det derfor ambassaden som håndte-

rer dette.

– Norads rolle er faglig rådgivning på de oppgavene som ambassaden ber oss om å bistå med. Det blir derfor ikke riktig å si at "Norad har kuttet ut støtten....". Vi har fått ny rolle og forvalter ikke lenger bistand til land, understreker Skåra.

Norad har imidlertid beholdt forvaltningen av noen bevilgninger, og støtten til det sivile samfunn (NGO) er en av dem. Det Norske Misjonsselskap får støtte gjennom denne ordningen, også til sine aktiviteter på Madagaskar, hvorav noe er knyttet til landbruk.

- NMS definerer selv hva de vil bruke støtten som de får fra Norad til.

I det første utkastet til programdokument fra Fifamanor, er GENO fortsatt i

bildet. Dette dokumentet er nå i siste finpuss før vurdering for godkjenning. En må nå legge vekt på å gi støtte slik at aktivitetene på sikt kan bli selvgående. Det betyr at det vil være sunt med en gradvis nedtrapping, men jeg tror ikke det er snakk om stor reduksjon med det første, sier Arild Skåra, Seniorrådgiver i Norad.

Den norske ambassaden i Antananarivo sier de ikke har mottatt søknad om støtte fra Fifamanor for 2007 da et nytt programdokument fortsatt er under utvikling. – Det er derfor ikke mulig for oss å tallfeste beløp vedrørende eventuelle planlagte innkjøp av okse sæd fra PRN, forteller Program Officer Siv J. Lillestøl Ved den norske ambassaden i Antananarivo. ilinn@frisurf.no

DETTE ER SAKEN:

Den gassiske rødt fe-foreningen (pie rouge norvegien- PRN) har gjennom flere år mottatt støtte fra Norad via Norges Vel og Geno. Etter at avtalen gikk ut i 2005

Norges Vel har samarbeidet med PRN fra 2000-2004. I slutten av 2004 ble det gjennomført evaluering som ga gode anbefalinger. Støtten ble videreført i 2005 fra Norad i påvente av formulering av ny femårs plan for arbeidet. Etter utgangen av 2005 har støtten via Norges Vel stoppet opp, til tross for at PNR, Norges Vel og Geno mener at behovet for støtte fortsatt er sterkt.

Geno Global AS er en datterbedrift av Geno, og håndterer all eksport av Genos's Norsk rødt fe. Selskapet eksporterer i dag sæd til Canada, USA, Argentina, Mexico, og Brasil i Amerika, Australia og New Zealand i Stillehavsregionen, og til Iran, Israel og de fleste landene i Vest-Europa inklusive Ungarn, tidligere Jugoslavia, og Albania. Snart starter også eksport av sæd til Saudi Arabia og Tyrkia. I Afrika eksporterer Geno Global til Madagaskar og Zimbabwe

Fifamanor er et gassisk kompetansesenter for genetisk forbedringer av melkekyr, forvekster, hvete og poteter. I 1972 ble det inngått et samarbeid mellom Madagaskar og Norge om støtte til melkeproduksjon, meieridrift, gjødselleveranser og andre tiltak for å fremme landbruksutviklingen.

Det var NMS som først fikk NRF-kviger til landbruksskolen sin i 1965.

Det hersker nå en viss usikkerhet rundt fremtiden for Dagros på Madagaskar.

MUSIKKUTVEKSLING MELLOM MADAGASKAR OG NORGE

Høsten 2004 ble norske folketoner og gassiske sanger og rytmer forent i et unikt arrangement på platen "Avtrykk." Den 27. november 2006 holdt Grændsen Salmeorkester en lun vinterkonsert i Kulturkirken Jakob i Oslo. Møtet mellom gassiske sanger og instrumenter og norske toner skaper et verdifullt musikalsk uttrykk og muligheten for kulturell utveksling.

Av Torunn H. Rognes

Det Norske Misjonsselskap (NMS) har flere ganger invitert ulike musikkgrupper fra misjonsland for å spille i Norge i ulike sammenhenger, og i 2004 ble det klart at en gruppe fra Madagaskar skulle bli invitert. Som musikkmisjonær på Madagaskar fikk Anders Rønningen i oppdrag å koordinere dette. Sammen med folk fra kirken, fikk han hjelp til å finne ut hvilke kor som kunne være aktuelle for en slik oppgave; et kor som synger bra og som kan presentere gassisk musikk.

LOVA

I Toliara fant Rønningen det han lette etter.

- Vi var innom tre kirkekor i Toliara, og de var fantastisk gode. Men så var det enda et luthersk kor i byen, og det var militærkoret LOVA. Jeg var vel litt skeptisk til det, men ungdomspresten insisterte, og syntes det var veldig urettferdig om vi ikke hørte på dem. Og de blåste rett og slett ørene av oss. De var helt suverene musikalsk!, forteller han. Så det ble LOVA som fikk reise til Norge.

AVTRYKK

Samtidig som Anders Rønningen jobbet med å koordinere turen til Norge for LOVA, var sangeren Kari Iveland

klar for å lage en salmeplate. Med bidrag fra både NMS og Kirkelig Kulturverksted ble Kari Iveland i Norge koblet til Anders Rønningen på Madagaskar, og gassiske rytmer og korsang ble forenet med norske salmer og folketoner på platen Avtrykk.

Flere kirkekor fra Toliara var med på å skape et variert musikalsk uttrykk fra Madagaskar, mens Kari Iveland stod for den norske sangen på platen. I følge Rønningen var det en omfattende prosess.

- Vi gjorde først koropptakene, så reiste vi til det lille studioet vi har på Fandriana hvor det ble lagt på valiha, gitar, litt fløyte og gassiske trommer. Så måtte man reise til Norge for å legge på trommer og bass, og så la vi på Kari til slutt, forklarer han. Kirkelig Kulturverksted stilte med produsenten Erik Hillestad, og hele prosessen ble dokumentert av et filmteam.

TURNÉE OG NY INSPIRASJON

Etter plateinnspillingen, kom LOVA til Norge som planlagt, og hadde turné i en måned, hvor de sang både alene og sammen med Kari Iveland.

- Det var kjempeshow! Det var litt vanskelig å selge en konsert med et gassisk militærkor med band og Kari Iveland. Men når vi først fikk folk

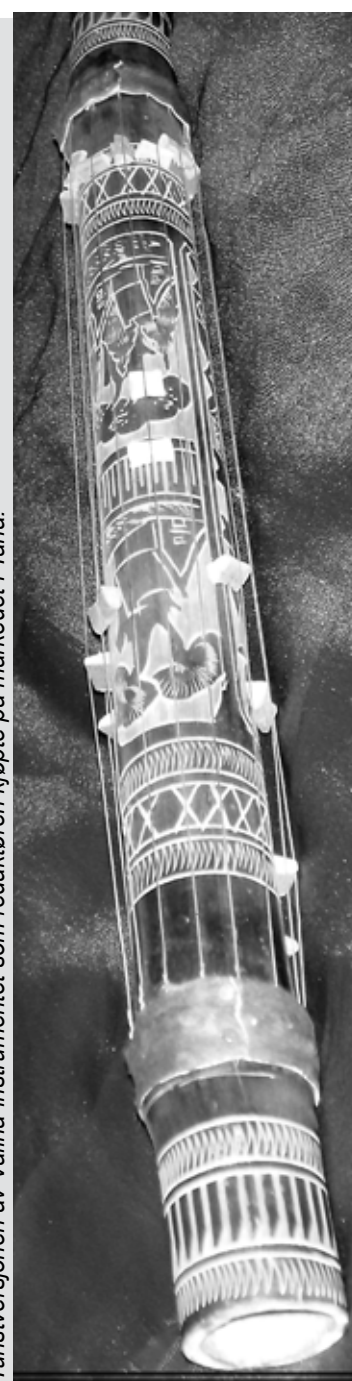
dit, så var det utrolig bra, sier Rønningen.

Etter turneen i Norge reiste LOVA tilbake til Madagaskar og Toliara igjen, med ny inspirasjon i bagasjen.

- De fikk 300 norske kroner av meg til å kjøpe en billig båndopptager, og så reiste de ut på landsbygda for å ta opp annen tradisjonell musikk, som de skulle bruke til å lage nye kristne sanger med andre stiler som ikke var blitt gjort før. Det er et hav av stiler å ta av, og de har laget mange nye låter. De står på, og de er egentlig klare for fase to, forklarer Rønningen entusiastisk.

DOKUMENTARFILMEN

Da Anders Rønningen kom tilbake fra Madagaskar sommeren 2006, ble kontakten med Kari Iveland opprettet igjen. Sammen med musikerne Fredrik Svartdahl og Markus Hernes, som forøvrig spilte på turnéen med LOVA, har de igjen et musikalsk prosjekt på gang, nemlig bandet Grændsen Salmeorkester. Grændsen Salmeorkester har et ønske om å slutføre prosjektet med Madagaskar og alle korene fra Toliara. Noen uheldige sammentreff i NMS, sammen med litt somling, førte nemlig til at de ikke fikk ferdigstilt filmen i 2004. I og med at det har gått så lang tid, er det derfor

Turistversjonen av Valiha-instrumentet som redaktøren kjøpte på markedet i Tana.

viktig å få aktualisert det igjen. Rønningen og de andre tre i Grændsen Salmeorkester mener det er mulig å slutte ringen: De er villige til å reise til Madagaskar, sammen med et filmteam, for å dokumentere hvordan LOVA fungerer nå, hva som har skjedd med dem etter plateinnspillingen, turnéen i Norge og filmingen.

AVSLUTNING PÅ MADAGASKAR?

Rønningen mangler ikke idéer for hvordan man kan gjøre denne musikalske kulturutvekslingen komplett: For eksempel å ta med LOVA eller alle kore-

ne fra Toliara som deltok på plateinnspillingen med til Antananarivo, og holde en stor konsert på hovedstadens stadion Mahamasina.

Denne konserten bør være nesten gratis, så alle som ønsker det har muligheten til å komme inn. Da vil man på Madagaskar se at noen bryr seg om deres musikk, og at det er ting som gjøres på Madagaskar for Madagaskar. Spørsmålet er bare om noen har mulighet til å finansiere en slik oppfølging og avslutning.

GRÆNDSSEN SALMEORKESTER

Etter en svært positiv respons på konserten i Kultur-

kirken Jakob i Oslo fortsetter Grændsen Salmeorkester også sine egne prosjekter. Som det stod i invitasjonen til konserten i Kulturkirken Jakob i slutten av november: "Vi fortsetter med å lete frem kjente og ukjente sanger og salmer og forsøker å gi dem en ny og annerledes innpakning". Med gassiske instrumenter som valiha og marovany vil man også finne trekk fra gassiske rytmer og toner i deres repertoar fremover.

torunn.rognes@gmail.com

Militærkoret LOVA.

Grændsen Salmeorkester består av Kari Iveland, Anders Rønningen, Fredrik Svartdahl og Markus Hernes.

Gassisk musikk i Norge

Dersom du ønsker å høre på gassisk musikk, har du muligheten til å finne dette hos Kirkelig Kulturverksted, på Musikkvarehuset eller på Deichmanske Bibliotek i Oslo:

Kirkelig Kulturverksted:

- 1) Kari Iveland: Avtrykk
- 2) Diverse kvinnelige artister: Women Care

Musikkvarehuset:

- 1) Diverse artister: The Rough Guide to the Music of Madagascar
- 2) Diverse artister : Madagascar
- 3) Régis Gizavo, Louis Mhlanga, David Mirandon: Stories

Deichmanske Bibliotek:
(Hovedbiblioteket i Oslo)

- 1) Madagascar: Land of the Betsimisaraka
- 2) Madagascar: Possession et Poésie
- 3) Musiques de Madagascar
- 4) Jaojoby Eusebe: Malagasy
- 5) Jaojoby Eusebe: Salegy!: Hot dance music from Madagascar
- 6) Rakoto Frah: Flute master of Madagascar
- 7) Rakotozafy: Valiha mazala
- 8) Tarika: 10 Beasts, ghosts & dancing with history
- 9) Tarika, Sammy: Balance
- 10) Vaovy: Vamba

Kontaktinformasjon :

Kirkelig Kulturverksted,
Hausmannsgate 14, 0182 Oslo
Telefon : 22 99 34 50
E-post: kkv@kkv.no

Musikk-Huset, Kirkegata 30, 0153 Oslo,
Telefon: 22 00 76 70,
E-post: kontakt@musikkvarehuset.no

Deichmanske Bibliotek
(Hovedbiblioteket), Arne Garborgsplass 4, 0179 Oslo
Telefon: 23 43 29 00
E-post: musikkavd@deichman.no

UFORGLEMMELIG VENNSKAPSBESØK

I 1989 reiste en delegasjon fra Stavanger kommune til Madagaskar og inngikk en venns­kapsbyavtale med Antsirabe kommune. Avta­len har senere ført til mange konkrete resulta­ter og venns­kapsbesøk for begge parter.

St. Olav-studenter på Madagaskartur

Av: John Magnus Nygaard

Det ble samtidig inngått en samarbeidsavtale mellom St. Olav videregående skole i Stavanger og Lycée André Resampa i Antsirabe. Skolene ble venns­kaps­skoler, og samarbeidet og venns­kaps­pet har vart siden. Intensiteten har vært vekslende, men det har hele tiden vært kontakt mellom de to skolene.

I begynnelsen gikk det brev mellom lærere og elever på de to skole­ne. Senere ble det e-post. Flere lærere brukte Madagaskar som eksempel i undervisningen og da særlig i geografi. I forbindelse med den årlige juleguds­­tjenesten har kollekten hvert år gått til venns­kaps­skolen; til stoler på auditoriet, datamaskin og annet undervisningsma­teriell. Skolen har også opprettet St. Olav stipend til flinke, arbeidsomme elever som av ulike grunner har vanskelig for å fullføre skolegangen på St. Olav videre­gående skole.

NY AVTALE

Representanter fra venns­kaps­skolen og fra Antsirabe har også besøkt St. Olav og i 1995 var én elev på St. Olav i Antsirabe og besøkte venns­kaps­skolen. For fire år siden var to av skolens lærere sammen med en delegasjon fra Stavanger kom­mune på besøk på den gassiske venns­kaps­skolen. Ny avtale ble inngått, og nye samarbeidstiltak ble vedtatt. Samar­beidet og venns­kaps­pet skulle utvikles, ut­vides og utdypes til gagn for begge skole­ne. Det ble opprettet en klubb på hver av skolene som skulle ha ansvaret for samarbeidet. En god del elever ble med.

Det ble arrangert informa­sjons­møter om Madagaskar her hjem­me, og Madagaskars ambassadør besøkte St. Olav skole. Det samme gjorde de som var med på Ung Agenda og andre

fra Madagaskar som var på besøk i Sta­vanger. Elever fikk møte president Ra­valomanana da han var på besøk. I oktober 2004 kom rektor, én lærer og tre elev­er til skolen. Det ble et minneverdig be­søk for vennene våre og for alle oss som kom i kontakt med dem. Besøket ble mu­liggjort ved hjelp av støtte fra Venns­kaps­ Nord-Sør, Kulturavdelingen i Stavanger kommune og Venns­kaps­by-foreningen Stavanger- Antsirabe. Nye kontakter ble knyttet, og nye venns­kaps­ oppsto.

ELEVBESØK PÅ MADAGASKAR

De mest aktive elevene hadde ett bren­nende ønske, nemlig å få besøke venns­kaps­skolen i Antsirabe. De var villig til å betale en høy egenandel og det ble sendt søknad om støtte til Venns­kaps­ Nord- Sør, til Kulturavdelingen i Stavanger kommune og Venns­kaps­byforenin­gen Stavanger – Antsirabe. Det kom po­sitivt svar fra alle. I slutten av februar dro elevene Siri, Solveig, Linn, Anders og Åge sammen med lærerne Siw og John Mag­nus til to uforglemmelige uker på Mada­gaskar. Vi ble hentet i på flyplassen i An­tananarivo, og etter gode tre timer var vi framme i Antsirabe. Vi bodde på inter­nate til NMS, et svært så greit og enkelt overnattingssted.

Det ble et hektisk program un­der besøket i Antsirabe, men elevene hadde fått faddere som tok seg svært godt av dem. De fikk besøke hjemmene til fadderne sine og vi fikk alle oppleve den gassiske gjestfriheten og varmen. Vi følte oss virkelig velkomne! Vi ble invitert ut nesten hver kveld og fikk etter hvert god kjennskap til det gassiske kjøkken.

Det første besøket på Lycée André Resampa ble en stor opplevelse. Vi ble tatt i mot av alle elevene og læ­rerne på skolen på skoleplassen. Der var

det også representanter for skole­myndighetene. Det var taler og under­holdning med sang og dans og vi fikk vist norsk folkedans. Etterpå var lærerne og representanter for de ulike klubbene samlet i auditoriet. Her fortalte de ulike klubbene om hva de holdt på med, Club Saint Olav hadde ansvaret for samarbeidet med St. Olav, Club Globe var opptatt av klima, Club Vinzy av å bevare fuglen av samme navn, men også andre true­de arter, både planter og dyr, Club Nu­trition av mat og kosthold, og Club Dan­se av dans. Det var også klubber for fot­ball, basket og bordtennis. Målet er å få opprettet tilsvarende klubber på St. Olav som kan samarbeide med de som er på Venns­kaps­skolen vår

IMPONERT OVER LÆRERNE

Mens vi var på Venns­kaps­skolen, fikk vi være med i undervisningen og deltok på fotball- og base­ballkamper. Vi fikk møte lærerne som ønsket å vite mer om skole­systemet vårt og det ble mange interes­ante samtaler. Spesielt ble vi imponert av det arbeidet lærerne gjorde, i store klasser på 50 – 60 elever, uten lærebøker og andre hjelpemidler. De hadde imid­lertid svært motiverte elever. Det kunne vi se når vi besøkte klasser.

Vi var ikke bare på Venns­kaps­skolen vår, men besøkte flere andre skole­er. På Farimbona var vi med på flagg­heising sammen med 1500 elever. Vi var også på fattigskolen Voantsinapy. Der var det utrolig å se hva som hadde skjedd i løpet av et par år. Vi var også på fattigsko­len som ligger nær den lutherske kirken, og besøkte også andre skoler og univer­sitet. Det ble mange sterke og gode opp­levelser under besøket. Det var dessu­ten interessant å møte ordfører og va­raordfører og se resultatene av samar­

beidsprosjektet mellom Antsirabe og Stavanger kommune, og å møte de ungdommene som var med på miljøprosjektet i tilknytning til dette. Det er tydelig at det legges mer og mer vekt på miljøtiltak på Madagaskar.

Besøket på Madagaskar ble avsluttet med en 13 timers biltur til Morondava hvor vi var et par dager, så fly til Antananarivo hvor det ble flere opplevelser før hjemreisen.

GJENBESØK

I slutten av september kom rektor Juliette, lærer Jacqueline og elevene Rija, Rindra, Lova og Rina på gjenbesøk. Sist bodde lærerne og elevene på internatet til Misjonshøgskolen. Denne gangen bodde elevene hos elever på St. Olav, det tror vi var en svært god idé. På den måten ble de bedre kjent med hverandre og lærte mer om hverandres kultur og levemåte. Første dagen ble de tatt mot på gassisk vis, med nasjonalsang og de fleste elevene i skolegården.

De gassiske vennene våre var med i klasser og fikk god kontakt. De

presenterte også gassisk sang og musikk og fikk med seg noen av de norske elevene. Andre skoler og utdanningsinstitusjoner ble besøkt; Sunde barneskole, Tastaveden ungdomsskole, Øksnevad videregående skole, og Universitet i Stavanger. De fleste av disse har samarbeidsprosjekt med skoler og utdanningsinstitusjoner på Madagaskar. Det ble også tid til å besøke Oljemuséet og varaordføreren.

Jæren, båtturen til Lysefjorden og Preikestolen sto også på programmet, samt høymesse i Domkirken og besøk på det Norske Misjonsselskap med arkivet og muséet til Misjonshøgskolen. Det var seks slitne gassere som dro tilbake til Madagaskar etter 11 anstrengende dager i Stavanger. Men svært fornøyde var de. Det var også de norske fadderne og de andre som kom i kontakt med dem. Vennskapsbånd ble knyttet. Mange e-poster er blitt sendt. Nye planer for å styrke samarbeidet er blitt lagt, hvorav noen alt er iverksatt. Madagaskar-gruppa Club André Resampa er i full aktivitet. John.Magnus.Nygaard@rogfk.no

Ravinala
reiser
ravinala.no

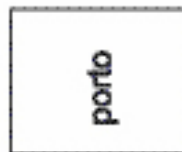
I sommer kan du få en dag på sjøen du vil huske!
Shalom-båten driver hjelpearbeid langs kysten ved Mahajanga, og du kan bli med!

I løpet av to uker fra 24. juni får du dessuten oppleve Antsirabe, nasjonalparken Ankarafantsika og mye mer. Malvin Tomren er reiseleder.

På nettsidene våre kan du lese mer om dette og om høstturen med Rolf og Beate Ekenes (21. sept. til 6. okt.).

Tlf: 51 51 61 47 / 32   ravinala@ravinala.no

Bli medlem!

TIL VNM

V/ KAI-ARNE SCHIE
STYRILIA 35
2080 EIDSVOLL

Bli medlem i Vennskapsforeningen Norge - Madagaskar

Her vil du bli oppdatert på det siste som skjer på Madagaskar, motta Madagaskar-forum, og ellers få tilbud om medlemskvelder og deltakelse i interessegrupper. Medlemskap koster kun 150 kroner pr. år som hovedmedlem, og 50 kroner for husstandsmedlem. Send inn denne adresseappen eller registrer deg på www.madagaskar.no. Giro vil bli tilsendt.

NAVN:

TLF.:

ADRESSE:

E-POST:

POSTNUMMER:

NAVN PÅ HUSSTANDSMEDLEM:

POSTSTED:

SMÅNYTT FRA VENNSKAPS- FORENINGEN NORGE MADAGASKAR

Av: Øyvind Dahl

LOKALFORENINGEN I OSLO INVITERER TIL MØTE:

Torsdag 1. mars kl. 18:30 i KFUM-huset, salongen, Inngang Grubbegata 1 ved Stortorget.

Det blir Madagaskarforedrag og årsmøte med valg i lokalforeningen i Oslo. Styret i Oslo er:

Sidonie Hansen (leder), Sverre Tolfsbys (nestleder, kasserer), Knut Skarpås (styremedlem), Tore Vatn (styremedlem), Niri Razafindramanana (styremedlem). Inger Elisabeth Lie (1. vara).

LOKALFORENINGEN I STAVANGER HAR HATT ÅRSMØTE

Stavangerforeningen hadde årsmøte onsdag 17. januar. Det ble valgt tre nye styremedlemmer: Daniel Fanomezantsoa, Kjell Espedal, Preben Lindøe og to nye varamedlemmer: Martin Ivar Andersen, Ronald Mong. Fra før sitter disse i styret:

Svein Kjosavik, Erik Philippe Stornes, Mona Nordstrand. John Magnus Nygaard som har ledet foreningen de siste to år, Herindrainy Andrianjafimanantsoa og Marianne Skjortnes har gått ut av styret.

LOKALFORENINGEN I BERGEN INVITERER TIL MØTE:

Lørdag 28. april kl. 17.00 – 20.00 i Bergen internasjonale kultursenter i Kong Oscars gate. Generalkonsul Finn Andresen kommer og orienterer. Det blir foredrag av Hilde Nielsen om Madagaskar-samlingen ved Universitetet i Bergen. Gassisk mat, musikk etc. Styret i Bergen er: Ottar Rakoto Fjose (leder), Kristin Laugerud (sekretær), Mamy Andrianaivoravelona, (kasserer), Hilde Nielsen og Vangy Stenfeldt.

MEDLEMSTALLET

På landsbasis har foreningen ca 400 betalende medlemmer, spredt over hele landet, fra Alta i nord til Kristiansand i sør.

HVORDAN BETALE MEDLEMSKAPET?

I forbindelse med utsendingen av materia-

le til årsmøtet i Oslo 24. mars 2007 vil det i begynnelsen av mars bli sendt ut en giroblankett til medlemmene. Bruk den for å betale medlemskap for 2007. Prisen er kr. 150 for hovedmedlem og kr. 50 for familiemedlem. Jo flere medlemmer vi er jo sterkere står vi når vi skal forhandle om støttetiltak eller billige reiser.

HUSK HJEMMESIDENE TIL FORENINGEN!

Du finner dem på www.madagaskar.no. Her blir Øyvind Dahls månedlige nyhetssendinger oppdatert flere ganger i måneden. Der finnes også annet smånytt, bilder, dokumenter, alle bladene vi har utgitt og mange nyttige linker.

HVOR ER DET BLITT AV DEG?

Dessverre glemmer mange å melde fra om adresseforandringer. Så får vi klager over at de ikke får blad, nyhetsmeldinger og invitasjoner til medlemsmøter. Har du fått ny adresse, nytt telefonnummer eller ny e-postadresse, så husk å gi melding om dette til Kai-Arne Schie, Telefon: 63 96 52 01, Privat: 63 96 00 14, Mobil 995 36 845. Adresse: Styrilia 35, 2080 EIDSVOLL. E-post: info@madagaskar.no

Det vil spare oss for masse bryderi ved utsending av blad og nyhetsmeldinger!

HOVEDSTYREMEDLEMMENE:

Øyvind Dahl (leder for hovedstyret), Sidonie Hansen (nestleder, representant for Oslo-komiteen), Kai-Arne Schie (kasserer, medlemsregister), Ottar Rakoto Fjose (sekretær, representant for Bergens-komiteen), Heri Ramampiaro (webmaster), Mona Nordstrand (Representant for Stavanger-komiteen), Tor H. Nielsen (2. varamedlem). Ellen Veia Rosnes bor nå på Madagaskar og Mona Nordstrand som var 1. varamedlem har tatt hennes plass. Det skal være valg på nytt hovedstyre innen årsmøtet i hovedforeningen. Årsmøtet blir i Oslo 24. mars.

Ler mer på:

www.madagaskar.no

VENNSKAPSFORENINGENS ÅRSMØTE

Velkommen til årsmøte for Vennskapsforeningen Norge –
Madagaskar i Oslo lørdag den 24. mars kl. 13.00 i salongen

Medlemmer, også de som bor andre steder i landet, kan være med på valg av nye medlemmer av hovedstyret. Både hovedstyremedlemmer og familiemedlemmer kan avgi stemme. I konvolutten vil det også ligge en giroblankett for innbetaling av kontingent for 2007. Innbetaling må skje før 15. mars. Medlemskapet gir også stemmerett både for hovedmedlemmer og familiemedlemmer. Stemmeseddelen må sendes innen 15. mars. Adresse i konvolutten. Eventuelle saker til årsmøtet må sendes inn snarest til hovedstyret.

Velkommen også til åpent møte i lokalforeningen i Oslo samme dag, lørdag 24. mars kl. 13.30 etter årsmøtet frem til ca kl. 17.00. Møtet blir på samme sted, KFUM-huset.

Venskapsforeningens nasjonale leder Øyvind Dahl vil holde et foredrag og innlede til samtale om regjeringens nye femårsplan: "Madagascar Action Plan – en ny fremtid for Madagaskar?" Generalkonsul Finn Andresen vil også orientere om aktuelle tema i samarbeidet mellom Norge og Madagaskar.

Det vil bli enkel gassisk servering og god tid til å bli kjent med hverandre. Ta med venner og kjente!

Påmelding til Sidonie Hansen Tlf.: 920 34 600 eller e-post: sidonie@frisurf.no innen tirsdag 20. mars 2007

DEN GASSISKE AMBASSADØREN PÅ NORGESBESØK

Mellom tyve og tredve medlemmer fra Oslo-komiteen møtte frem da nyinnsatte Ambassadør Alphonse Ralison og hans kone Professor Charlotte R. Ralison besøkte Oslo i høst. Ambassadøren, som har fastbopel i Berlin, holdt en tale hvor han trakk frem de nære båndene mellom våre to land og ønsket nye og gamle Madagaskarvenner velkommen til Madagaskar i fremtiden. Ambassadøren sa samtidig at han håpet at valget i 2006 skulle fremstå som et eksempel for resten av Afrika.
ilinn@frisurf.no

Foto: Ørjan Krogh Hansen

B

RETURADRESSE: KAI-ARNE SCHIE, STYRILIA 35, 2080 EIDSVOLL

